

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) สภาพการณ์ปัจจุบันการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคต่อการยอมรับการรับรองสิทธิโดยการจัดให้ผู้ถือครองเช่าที่ราชพัสดุ 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการรับรองสิทธิโดยการจัดให้ผู้ถือครองเช่าที่ราชพัสดุและ 3) เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การยอมรับการรับรองสิทธิโดยการจัดให้ผู้ถือครองเช่าที่ราชพัสดุ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนจำนวนครัวเรือนของราษฎรที่ถือครองที่ดินราชพัสดุแปลงอ่างเก็บน้ำชลประทานลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 374 คน รวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์รายบุคคลจากผู้นำหมู่บ้าน จำนวน 7 คน และจากการสนทนากลุ่มของผู้นำหมู่บ้าน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และแกนนำราษฎร รวมจำนวน 10 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ศึกษาความสัมพันธ์ 2 ตัวแปร โดยใช้สถิติ Chi – Square ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการณ์ปัจจุบันของผู้ถือครองที่ดินราชพัสดุ การเช่าถือสิทธิครอบครองที่ดินของชุมชนในเขตพื้นที่อ่างเก็บน้ำชลประทานลำปาว ส่วนใหญ่ราษฎรบุกเบิกเองมาตั้งแต่บรรพบุรุษและมีการเข้าตั้งถิ่นฐานก่อนการสร้างเขื่อน สาเหตุการเข้าตั้งถิ่นฐานเนื่องจากไม่มีที่ดินทำกินและอยู่อาศัย เมื่อมีการสร้างเขื่อนที่ดินเหล่านั้นจึงถูกเวนคืนพร้อมกับได้รับเงินค่าชดเชยจากภาครัฐแต่ในปัจจุบันราษฎรยังคงทำกินในพื้นที่ดังกล่าวจึงเกิดปัญหาการบุกรุกโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 57.22 โดยช่วงอายุของหัวหน้าครัวเรือน ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.08 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 82.35 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 71.39 มีครัวเรือน

ขนาดปานกลาง (มีสมาชิก 4 ถึง 6 คน) คิดเป็นร้อยละ 56.10 รายได้เฉลี่ยต่อปีของครอบครัว จะมีรายได้น้อย (ต่ำกว่า 30,000 บาท) คิดเป็นร้อยละ 59.62 ที่มาของการเข้าถือครองที่ดินได้มาจากการสืบทอดจากบรรพบุรุษ คิดเป็นร้อยละ 81.28 การนำที่ดินไปใช้ประโยชน์ จะใช้เป็นที่ดินทำกินและอยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 40.11 ระยะเวลาการถือครองที่ดิน มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 88.77 เหตุผลของการเข้าถือครองที่ดินคือ ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 77.82 และจำนวนที่ดินที่ถือครอง มีการถือครองที่ดินน้อย คิดเป็นร้อยละ 57.76

การศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยการจัดให้ผู้ถือครองเช่าที่ดินราชพัสดุ การปฏิบัติงานด้านกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการรับรองสิทธิ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 77 ด้านความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.4 และด้านกระบวนการและการดำเนินงานกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.8 และเมื่อศึกษาความคิดเห็นของราษฎรต่อปัจจัยการจัดให้ผู้ถือครองเช่าที่ดินราชพัสดุทุกด้านมีความเห็นด้วยในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.6

เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการรับรองสิทธิการเช่า ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการรับรองสิทธิการเช่าที่ดินราชพัสดุได้แก่ ขนาดครัวเรือน การใช้ประโยชน์ที่ดินที่ถือครอง กลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจ ความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน และกระบวนการดำเนินงาน ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการรับรองสิทธิการเช่าที่ดินราชพัสดุได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพของหัวหน้าครัวเรือน รายได้ครัวเรือน การเข้าถือครองที่ดิน ระยะเวลาการถือครองที่ดิน เหตุผลของการเข้าถือครองที่ดิน และจำนวนที่ดินที่ถือครอง

ส่วนแนวทางเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานพบว่า ด้านกระบวนการและการดำเนินงาน ควรมีการเสริมศักยภาพโดยจัดการฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบและเงื่อนไขต่างๆอย่างชัดเจน สามารถอธิบายขั้นตอนการดำเนินงาน สิทธิประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับเมื่อเข้าร่วมโครงการ ได้อย่างชัดเจน และควรจัดเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่ในด้านการมวลชนสัมพันธ์ลงพื้นที่ทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ การดำเนินงานในเชิงรุก ด้านความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน มุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรเล็งเห็นประโยชน์ของโครงการ และมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ สิทธิการถือครองที่สามารถตกทอดให้แก่ทายาทได้ รวมทั้งการนำสิทธิการเช่าเข้าร่วมโครงการแปลงทรัพย์สินเป็นทุน การจำหน่ายจ่ายโอนในอนาคตได้ และด้านกลยุทธ์การสร้างแรงจูงใจในการรับรองสิทธิ ควรเน้นการปลูกจิตสำนึกและกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้ความเสมอภาคเท่าเทียมกันแก่ราษฎรทุกครอบครัว และเปิดโอกาสให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการ

The objectives of this thesis are to study 1) the current situation, operation, problems and obstacles affecting the acceptance of leasing right certification of state property rental rights. 2) factors affecting to the acceptance of right certification of state property rental rights and 3) to find ways of improvement on the efficiency of operation that lead to the acceptance of leasing right certification of state property rental rights.

The thesis initially starts by collecting data from the 374 sample populations; the representatives of families possessing the state property rental rights in lampur irrigation area, Kalasin province, through the questionnaire forms, 7 village headmen through the personal interview forms, and through the group conversation forms in which the group members consist of the sub-district headmen, the village headmen, the assistant village headmen, and other 10 village mainstays.

Data analysis is carried out using the statistical program called the "SPSS FOR WINDOWS". Statistics used in this analysis are the frequency distribution, the percentage, the mean, and the standard deviation. The Chi-Square at the statistical significant point of 0.05 and the Pearson Product Moment Correlation Coefficient are also brought into application to justify the relation between the two variables.

Finding on the current situation of state property rental rights in occupying the community's lands in lampur irrigation area, reveal that most of them have reclaimed the lands since their ancestral times and have also settled there before the construction of the dam itself. The cause of settlement is basically based on the reason that they have no lands for planting and living. Once there was a construction of dam, the lands were then appropriated and compensated

by the government sector. Nowadays the people are still dwelling in the same areas hence comes an unlawfully prolonged trespassing problem.

Most household leaders are males, 57.22 percent greater than females. The spans of the highest age of the household leaders are between 51-60 years old or equivalent to 28.08 percent, 82.35 percent of them are primary graduated, 71.39 percent are farmers, 56.10 percent are middle-sized families (having members between 4-6 people), an average income per year per family is very low (lesser than 30,000 baht) or equivalent to 59.62 percent. 81.28 percent of land possession are handed down from the ancestors. Forty point eleven percent of land are mostly used for planting and living. Duration of land possession is greater than 10 years or equivalent to 88.77 percent. The reason for occupying the land, 77.82 percent, is because they have no lands for planting and living. And the rest of 57.76 percent are lawful occupations which are considerably small.

In respect to comments of factors of state property rental rights, and the operation strategy on motivation for the acceptance of right certificate, it is found that 77 percent of the sample populations agreed with great level/score. On the life and property securities side, 79.4 percent of the sample populations agreed with great level/score. On the process and operation sides, 79.8 percent of the sample populations agreed with great level/score. And when studying about the public comments on factors relating to state property rental rights in all sides, it is found that 78.6 percent of the sample populations agreed with great level/score.

When analyzing the factors relating to an acceptance of the leasing right certification at the statistical significant point of 0.05, it is found that factors relating to an acceptance of the leasing right certification on the state property rental rights are the size of family, the use of occupied land, the strategy of motivation, life and property securities, and the process of operation. For those factors misrelating to an acceptance of the leasing right certification of state property rental rights are gender, age, the level of education, an occupation of the householder, family income, an occupation of the land, the duration of land occupation, the reason of occupation, and the amount of occupied lands.

About the ways for strengthening the efficiency of operation, it suggests that the efficiency of process and operation should be potentially strengthened by training and clearly giving officers the knowledge about the regulations and terms, enabling them to be able to explain

the process of operation, letting them know their rights when participating in the project, organizing a group of officers to do the public relations and build up an understanding about the process of operation in the area, proactively advancing the operation, the life and property securities, emphasizing on the public relations in order not only to let them see the advantages of the project, but also understand the operation of the project, letting them know that the possessory right can be possibly handed down to their descendants (this also includes the bringing of their leasing rights into the turning asset-into-capital project), and also letting them know that their possessory rights can be sold, distributed, and transferred. For the strategy of motivation on the right certification side, it should emphasize more on the inspiration of conscious and oversee the officers of their sincere actions, giving equality to the people in every family, and opening up opportunity for them to participate and express their opinions on the project.